

Izbrana poglavja iz umetnosti zgodnjega in visokega srednjega veka v Zahodni Evropi

(študijsko leto 2023/2024; zimski semester)

SREDNJEVEŠKE RENESANSE

Izbrana poglavja bodo v študijskem letu 2023/24 posvečena problematiki srednjeveških renesans. Izraz so medievisti prvič uporabili v 19. stoletju kot oznako za kulturne prenovе v srednjeveški Zahodni Evropi, v katerih naj bi se zrcalile vzporednice z italijansko renesanso 15. in 16. stoletja. S trditvijo, da se dediščina klasične antike nikoli ni povsem izgubila, so prekinili dotedanje splošno razširjeno razumevanje srednjega veka kot temnega obdobja. Kljub temu je bil izraz »srednjeveška renesansa« vse od pojava predmet številnih razprav, v katerih je bila pod vprašaj postavljena upravičenost primerjave srednjeveških pojavov s »pravo«, italijansko renesanso. Na predavanjih bodo v tem kontekstu obravnavane zlasti sikstinska renesansa (5. stoletje), karolinška renesansa (8. in 9. stoletje), otonska renesansa (10. stoletje) in renesansa 12. stoletja, pa tudi makedonska renesansa na bizantinskih tleh (9.–11. stoletje).

Temeljna literatura (druga ustrežna literatura bo predstavljena sproti):

- E. Panofsky, *Renaissance and Resuscitations in Western Art*, London 1970.
- I. Foletti, Z. Frantová (eds.), *Antique Memory and the Middle Ages*, Brno 2015.
- J. G. Contreni (ed.), »The Carolingian Renaissance«. *Renaissances Before the Renaissance: Cultural Revivals of Late Antiquity and the Middle Ages*, Stanford 1984.
- R. L. Benson, G. Constable, C. D. Lanham (eds.), *Renaissance and Renewal in the Twelfth Century*, Cambridge 1982.
- Charles Homer Haskins, *The Renaissance of the Twelfth Century*, Cambridge 1927.
- J. Hanson, The Rise and Fall of the Macedonian Renaissance, v: L. James (ed.), *A Companion to Byzantium*, Blackwell 2010, pp. 338–350.
- K. Weitzmann, *Geistige Grundlagen und Wesen der Makedonischen Renaissance*, Wiesbaden 1963.